

je pred kratkim prispel v Cetinje, kjer so mu zdravniki svetovali, naj spremeni zrak in se obrne do strokovnjakov. Kakor se poroča, se bo princ Mirko podal v kakšno kopališče, kakor hitro bo zdravje to dopustilo.

Grčija o našem položaju.

Grški vladni list „Neon Asti“ opisuje sedanji vojni položaj in pravi: Kar danes vemo, je, da imata Avstrija in Nemčija, odkar ste razbili Srbijo in Crnogoro, gospodujučo ulogo na Balkanu in na vseh frontah prvo besedo. Avstrijska in nemška armada zadržujeta ruskega velikan z njegovimi milijoni in milijoni bajonetov, da ne more naprej, Italijo sta potisnili iz napadanja v obrambo, a na francoskem bojišču se mora četvero-
sporazum z velikanskimi izgubami braniti proti nemškemu napadanju.

Mir blizu?

Glasilo neodvisnega angleškega delavstva „Labour Leader“ izraža mnenje, da postaja razpoloženje za mir vedno ugodnejše. Francoski finančni minister Ribot je namignil, da je mir blizu, in te besede se smejo smatrati kot izraz cele Francije. Tudi na Angleškem je zadnji čas javno mnenje krenilo na drugo plat, kar najlažje potrjuje govorniki na ljudskih zborovanjih.

Amerika bo posredovala za mir?

Italijanski listi prinašajo na prostorih, ki takoj zbudijo pozornost, vesti o pogovoru, ki se je baje vršil med nemškim državnim kancelarjem Bethmann-Hollwegom in ameriškim poslanikom v Berlinu. Oba državnika sta razpravljala o možnosti skorajšnjega sklepanja miru. Listi opozarjajo na poročilo ameriškega časnika „Evening-Post“, kateri je priobčil omenjeni pogovor med nemškim državnim kancelarjem in ameriškim poslanikom. Državni kancelar je baje izjavil, da čas, ko bodo Združene države Severne Amerike lahko začele pripravljati tla za mirovna pogajanja, ni več daleč. Ameriški listi pa celo prinašajo domnevane mirovne pogoje, ki jih je sestavil nemški državni kancelar. Londonski dopisnik italijanskega lista „Corriere della Sera“ piše, da ima poročilo lista „Evening-Post“ samo namen, da lahko nemški poslanik grof Bernstorff v Vašingtonu dožene, kako bi v Ameriki javno mnenje sodilo o posredovanju Združenih držav v prilog miru. List „Secolo“, ki se tudi bavi z gorej omenjeno zadevo, pravi, da če poročila ameriških listov temeljijo na resnični podlagi, se lahko smatra, da je Amerika po odstopu admirala Tirpitz zavzela napram Nemčiji prijaznejše stališče.

Bošnjaki pri cesarju

Cesar je v torek, dne 28. t. m., v Senbrunu na Dunaju sprejel odposlanstvo Bošnjakov in Hercegovcev, sestavljeno iz vseh stanov, da so mu pod vodstvom deželnega načelnika generala Sarkotiča izrazili svojo zvestobo in udanost. General Sarkotič je rekel v nagovoru, da se je poskušalo Bosno in Hercegovino, katera je prišla pod cesarjem Franc Jožefom v mirno in redno razmere, iztrgati naši monarhiji. A prišlo je drugače, sinovi teh dežel zmagonosno prodirajo s habsburškimi zastavami v tuje dežele in povzdignjenim in veselim čustvom prinašata Bosna in Hercegovina žrtve na altar velike skupne domovine. Cesar je odgovoril, da ga veseli, videti zastopnike Bosne in Hercegovine pred seboj. Bosansko-hercegovske čete imajo pravico do njegove očetovske hvaležnosti. Tudi prebivalstvo rado žrtvuje in pomaga. Cesar z zaupanjem v Vsegamogočnega pričakuje, da se bo v bodočih mirnih letih delalo složno in plodonosno, ter pozdravlja zvesto mu prebivalstvo Bosne in Hercegovine. Na to je cesar ljubeznjivo govoril s posameznimi člani odposlanstva.

Slovenske žrtve za domovino

— **Stefan Aristovnik.** Častno je padel na Doberdobski planoti dne 25. nov. 1915 vrli slovenski mladenič Stefan Aristovnik iz Arjevsi pri Petrovčah. Prvokrat je bil na Doberdobski planoti ranjen dne 28. junija 1915. Tokrat pa ga je zadela laška krogla naravnost v čelo. Rajni Stefan je bil blag

mladenič. Kot krojaški pomočnik pri svojem bratu je poleg stanovskih vestno izpolnjeval tudi svoje verske in narodne dolžnosti. Bil je tudi član petrovškega Orla, izvrsten gledališki igralec in tamburaš ter cerkveni pevec. Ko je prvokrat odhajal k vojakom, dala mu je njegova sestra svetinje in rožni venec, in ko je prišel na dopust, jej je vse to pokazal in rekel, kazajo rožni venec: „Vidiš, da ga še imam in niti enkrat nisem streljal, da ga ne bi imel ovitega okrog roke.“ In pisu teh vrst je rekel: „Prišel sem se nazaj, za kar se imam zahvaliti Petrovski Mariji, katero sem vsaki dan in vsako uro klical na pomoč.“ — Svetila junaku večna luč!

— **Janez Golenač.** Iz Čadrama se poroča: Janez Golenač, 23letni vzgledni mladenič, iz premožne hiše, je vsled rane v vratu po sovražni krogli na Doberdobsko dne 26. avgusta 1915 umrl v bolnišnici v Ljubljani in bil tam pokopan. Ker so pa stariši rajnega — edini brat tudi vojak — in sestre želele rajnega imeti med svojimi domačini, se je z dovoljenjem ljubljanskega magistrata dne 21. febr. t. l. truplo izkopalo in dne 23. febr. pripeljalo v Čadram in dne 24. febr. se je po slovesnem mrtvaškem opraviilu in po nagrobnici, govorniki po monsignorju župniku, vpričo obilnega ljudstva na domačem pokopališču položilo k večnemu počitku. Na srečno svitlenje nad zvezdami!

— **Franc Inkret.** Od Sv. Petra na Medved. selu se nam piše: Dne 22. jun. 1915 je umrl v Horodenki v Galiciji Franc Inkret iz Drviš. Vojni kurat dr. Karol Pavič je poročal o njem materi Julijani Čakš sledeče, ko se je živel: „Zadela ga je krogla v prsi; sedaj težko leži na postelji. Nепrestano misli na svojo ljubo mater in zelo pobožno moli ter priporoča svojo dušo presv. Sreč Jezusovemu in blaženi Devici Mariji. Te dni sem ga spovedal in mu podelil tudi sv. poslednje olje. Razume se vse dobro, toda težko diše, ker mu kri iz prsi zapira grlo. Vi izgubite sinka, pa dobite angela, ki bo Vaš priprošnjik pri Bogu. Hvala Vam, da ste znali dati nebesom angela, domovini pa junaka! Lahko jokate, vendar veselite se kot prava krščanska mati.“ Kadet Boleslav Kvietkovski pa je sporočil materi, da je umrl in bil pokopan na pokopališču v Horodenki v izhodni Galiciji. On piše: „Izgubili smo žal hrabrega vojaka, toda padel je častno kot hraber branitelj domovine. Mesca marca je bil Vaš sin odlikovan s hrabrostno svetinjo. Ko je bil ranjen, je ležal poleg mene in je vedno govoril o Vas.“ Rajni France, ki je padel v 21. letu starosti, je bil sicer doma in v tovarni dokaj lahkomišljen, a na bojišču je kaj lepo dokazal, da je sin hrabrega slovenskega naroda in verne slovenske matere, ki mu je bila ob smrtni uri posebna tolažba. Vrli junak, počivaj v miru!

— **Janez Kajzersberger.** Sv. Andraž v Sl. gor.: Mladi mož Janez Kajzersberger, posestnik iz Smolinjec, star 26 let, je dne 9. nov. 1915 na Doberdobski planoti, zadet od sovražne granate, položil svoje mlado življenje na oltar domovine. Še zadnji dan pred svojo smrtjo je pisal pismo svoji ženi, naj mu odpusti vsa razžaljenja in se ji je mlo v molitev priporočal, kakor da bi bil slutil svojo skorajšnjo smrt. In dne 15. marca je prišlo uradno poročilo, da Janeza ni več med živimi. Rajni je bil komaj dve leti poročen. Bil je katoliško-narodnega mišljenja. Huda usoda je zadela celo njegovo družino, a udati se moramo volji Gospodovi. Na svidenje enkrat tam nad zvezdami!

— **Jože Kosi.** Iz Ljutomerške okolice se piše, da je dne 21. oktobra 1915 na italijanskem bojišču padel 21letni Jožef Kosi. Bil je vrli mladenič. N. v m. p.!

— **Ignac Kraner.** Iz Jarenine se poroča: Na južnem bojišču je že dne 11. novembra padel 20letni Ignac Kraner. Tam je prejel na fronti sv. zakramente. Zadnje poročilo je došlo od njega dne 8. nov., tri dni pred smrtjo. Tedaj je bil še popolnoma zdrav. Dragi Ignac, spavaj sladko, spavaj mirno, kakor si je zaslužilo Tvoje mlado, pa lepo življenje. A velika tolažba za nas pa je, da snidemo se nad zvezdami!

— **Franc Plavčak, Stefan Terčič, Gal Polajžer, Janez Roršek, Anton Janžek, Franc Cajzek in Franc Zerk.** Sv. Florijan pod Bočem: Naši padli junaki so še: Franc Plavčak, rojen leta 1892, iz Strojnega sela, je junaka smrti umrl na laškem bojišču dne 27. julija 1915. Drugi, Franc Plavčak, roj. 1896, je padel dne 9. avgusta 1915 pri Siemakovcu, Horodenka v Galiciji. Kot junak je padel ravnotam in isti dan Stefan Terčič. (Janez Roršek, Gal Polajžer se navajata le kot pogrešana.) V epidemični bolnišnici v Košicah je na pljučnici umrl dne 5. febr. 1916 Anton Janžek. V rezervni bolnišnici v Mariboru je umrl 39 let stari mož Franc Cajzek dne 6. febr. 1916. Na polju slave je še padel poddesetnik Franc Zerk, rojen leta 1894. Mi Vas ne pozabimo. Bodi Vam zemljica lahka!

— **Martin Sakelšek.** Prišlo je žalostno poročilo, da je padel Martin Sakelšek že dne 8. novembra 1915 in sicer ravno na njegov rojstni dan. Zadela ga je laška granata in je takoj izdihnil svojo dušo. Doma je bil iz Majberga pri Sv. Vidu pri Ptuj. Rajni zapuščata 73 let staro mater, žalostno ženo in 4 male nepreskrbljene otroke. Bil je skrben oče in priden gospodar. Počivaj v miru na Doberdobski planoti, dragi Martin!

— **Andrej Vervega.** Franc Eger piše z italijanske fronte, da je dne 26. novembra 1915 umrl 24letni pridni mladenič Andrej Vervega iz Radvanja pri Mariboru. Služil je pri slovensko-štajerskem domobranskem pešpolku. Težko je bilo njegovo slovo od doma, kakor bi znal, da se več ne povrne. Naj mu bo lahka tuja zemlja, ki je popila do zadnje kaplje njegovo kri. Andrej, spavaj sladko!

Razne novice.

Duhovniške vesti. Č. g. Anton Stergar, provizor v precesni župnji sv. Magdalene v Mariboru, je imenovan župnikom istotam.

* **Mladinska organizacija.** Cerkevne govore za mladino je imel v Ormožu dne 25. marca in pri Sv. Miklavžu pri Ormožu dne 26. marca profesor dr. J. Hohnjec. Na obeh krajih je bil sprejem novih udov v Marijino družbo.

* **„Kaj delajo trapisti.“** Brat Gabriel Giraud in njegova ustanova v Rajhenburgu. Izdal in založil samostan oo. trapistov v Rajhenburgu, Štajersko. — Knjiga opisuje življenje brata Gabriela, ki se je odpoval na lepšem upom tega sveta ter se je podal v samostan Bogu služiti. Ko je leta 1880 francoska vlada redovnike pregnala, je kupil za izgnance svoje-ga samostana grad Rajhenburg. Tukaj se je torej ustanovil samostan, v katerem je brat Gabriel sveto živel in sveto umrl. Poleg tega podaja knjiga kratko zgodovino cistercijskega reda, razpravlja pomen menihov in samostanov za človeštvo, opisuje zgodovino Rajhenburga itd. Ker pa ima spis namen, seznaniti Slovence z življenjem trapista, ki se ravno o njem širijo med ljudstvom tako čudne govorice, opisuje se v njej natanko življenje v naših samostanih. Brošurana knjiga stane 2 K 50 v. v platno vezana 3 K 50 vin., in se dobiva pri oo. trapistih v Rajhenburgu, Štajersko.

* **Hecendorfova radovednost.** V prejšnjem ednu se je mudil na Dunaju načelnik našega generalnega štaba, generalni polkovnik Konrad pl. Hecendorf, da poroča cesarju o vojnem položaju. Po končani avdienci se je podal naš slavnj vojskovodja v neko gostilno v Grünangerjevi ulici, kamor navadno zahaja, kadar se mudi na Dunaju, da povzije svoje opoldansko kosilce. Po končanem kosilu je poklical natakarja, da mu plača kosilo. Predno je odšel, je potrkal natakarja na ramo ter ga smešljaje vprašal: „Dragi Jože, povejte mi sedaj še, kedaj bode konec vojske?“

* **Trikrat odlikovani slovenski junak.** V bolnišnici Rudečega križa v Beljaku je bil odlikovan dne 24. marca četovodja Maksimilijan Paulič iz Buč pri Kozjem, okraj Brežice, z zlato hrabrostno kolajno. Imenovani se je posebno junaško izkazal v bojih pri Boveu, kjer je bil težko ranjen v pljuča. Sedaj je v bolnišnici in se počuti že precej boljše. Pripomniti je, da je Paulič že tretjokrat odlikovan in sicer z malo in veliko srebrno in sedaj z zlato svetinjo.

* **Sest sinov, dva zeta in dva vnuka** ima v vojni službi Alojzij Rožman iz Dobrave (občina Staro-Novavas na Murskem polju). Imel je osem otrok: šest sinov in dve hčerki, kateri so bili pred vojsko vsi samostojni posestniki. Sedaj služijo: eden kot rezervist, ostalih pet sinov in dva moža njegovih hčerk pa so črnovojniki. Vsi drugi so dosedaj zdravi v domovini, eden je vojni ujetnik iz Przemysla, le njegov vnuk Alojzij Šrajnar se že od mesca julija 1915 pogreša iz jugozahodne fronte. Oče in mati, katera sta stara vsak po 75 let, pravita, da imata upanje v božjo pomoč, da se po srečno končani vojski vsi skupaj zdravi snidejo.

* **Kdo kaj ve?** Pogrešata se od mesca julija l. l. Alojzij Šrajnar in Franc Salamun, oba pešca pri 87. pešpolku, 3.-X. maršstotnija, vojna pošta št. 322. Kdo od njiju kaj zna, se prosi, da blagovoli naznani občinskemu predstojništvu v Stari-Novivasi, pošta Križevci.

* **Pojasnilo zaradi podpor in vzdrževalnin.** — Nekateri so članke, ki so bili zadnji čas po listih o zvišanju podpor, napačno razumeli. Zato nadlegujejo okrajna glavarstva, ki so z delom že itak preobremenjena, z nepotrebnimi prošnjami. Podpore se ne zvišajo vsakemu, ki z dosedanjimi podpora težko izhaja. Za osebo nad 8 let staro se dovoli podpore K 1.05, če gostuje, in 70 vin., če ima svojo hišo; za otroke pod 8 leti pa polovica od onih dveh svot. Višja podpora se sploh ne dovoljuje, pač pa se najvišja celotna podpora iz gotovih vzrokov večkrat skreči.

* **Poštni zavoji vojakom na bojišče.** Poštno ravnateljstvo razglasa, da naj odpošiljatelji zasebnih poštinih zavojev vojakom na bojišče priložijo v dotične poštne zavoje naslov odpošiljatelja in tudi naslov prejemalca, kajti pogostoma se pripeti, da postane naslov na poštnem zavoju nečitljiv ali se pa izgubi in dotične pošiljatve ni mogoče dostaviti naslovljenou.

* **Ne kupujte vojaških predmetov.** Po poročilu, ki je došlo na c. in kr. armadno poveljstvo, prodajajo osebe mostva potnih formacij oblačila, posebno čevlje, civilnemu prebivalstvu. Ne glede na to, da, če bi se v resnici dogajale take protipravne prodaje ali celo v večem obsegu uresničevale, bi kupci ne samo postali sokrivi oškodovanja eraria in oškodovanja pripravljenosti čet, se jih tudi lahko zasleduje po §